Lørenskog kommune

Haneborgåsen VL

Ødegårds vei, Steinerud og Steinbekk

Detaljplan miljø og landskap - Istandsetting

Oppdragsnr.: **45668** Dokumentnr.: **R01** Versjon: **D01** Dato: **2025-02-21**

SWECO

Oppdragsgiver:	Lørenskog kommune
Oppdragsgivers kontaktperson:	David Saxegård
Rådgiver:	Sweco Norge AS, Norbygata 14, NO-0187 Oslo
Oppdragsleder:	Kjell Joar Nymark
Fagansvarlig Lark:	Gjermund Åbergsjord
Andre nøkkelpersoner:	Ronny Rostad

D01	2026-02-21	Plan til oppdragsgiver for godkjenning	NO1F9J	NORORO	Silje Tinderholt
Versjon	**Dato**	**Beskrivelse**	**Utarbeidet**	**Fagkontrollert**	**Godkjent**

Dette dokumentet er utarbeidet av Sweco som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Sweco. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Sammendrag

NRVA planlegger å etablere ny vannledning gjennom Haneborgåsen, mellom forberedte påkoblingspunkter på sitt eksisterende nett ved Ødegårds vei og på Steinbekk.

Formålet med ledningen er å fullføre etablering av en indre ring i NRVA sitt distribusjonsnett, noe som vil sikre nødvendig hydraulisk kapasitet og sikkerhet i vannforsyningen i henhold til selskapets utviklingsplan.

Det vil bli etablert permanente portalområder på begge endene av tunnelen. Portalområdene vil bli moderate i form og størrelse når anlegget er ferdig utført og går over til driftsfasen.

Driftstilkomsten til anlegget med tilhørende terrengskjæring vil være den mest vesentlige endringen fra dagens situasjon.

Ut over de permanente tiltakene skal de berørte områdene settes i stand, og tilbakeføres til en funksjon og naturtilstand lik dagens situasjon.

Utformingen av nytt terreng på anleggsområdene er planlagt å gjenspeile det nærliggende eksisterende terrenget. Det skal gjøres i den grad, at også de nye terrengformene ved portalområdene, etter noe tid, vil fremstå som opprinnelige.

Innhold

1. **Grunnlagsdata**
2. **Beskrivelse av anlegget**
3. **Forhold rundt anlegget**
4. **Vedlegg**.

1 Grunnlagsdata

1.1 Tiltaksbeskrivelse

Nedre Romerike vann- og avløpsselskap IKS (NRVA) har som formål å produsere og levere drikkevann og rense avløpsvann for sine eierkommuner. NRVA behandler omtrent 17 millioner m3 drikkevann til ca. 180.000 innbyggere.

NRVA renser i størrelsesorden 21 millioner m3 avløpsvann i året, noe som gir et snitt på rundt 750 liter i sekundet. I tillegg til næring og industri er det tilknyttet ca. 135.000 innbyggere til renseanlegget.

NRVA planlegger å etablere ny vannledning gjennom Haneborgåsen, mellom forberedte påkoblingspunkter på sitt eksisterende nett ved Ødegårds vei og på Steinbekk. Formålet med ledningen er å fullføre etablering av en indre ring i NRVAs distribusjonsnett, noe som vil sikre nødvendig hydraulisk kapasitet og sikkerhet i vannforsyningen i henhold til selskapets utviklingsplan.

NRVA skal legge ny vannledning i tunnel gjennom Haneborgåsen. Vannledningen vil hovedsakelig ligge i fjell. Tiltaket vil ikke være synlig etter at det er ferdig med unntak for to portaler ved inngang til fjelltunnelen.

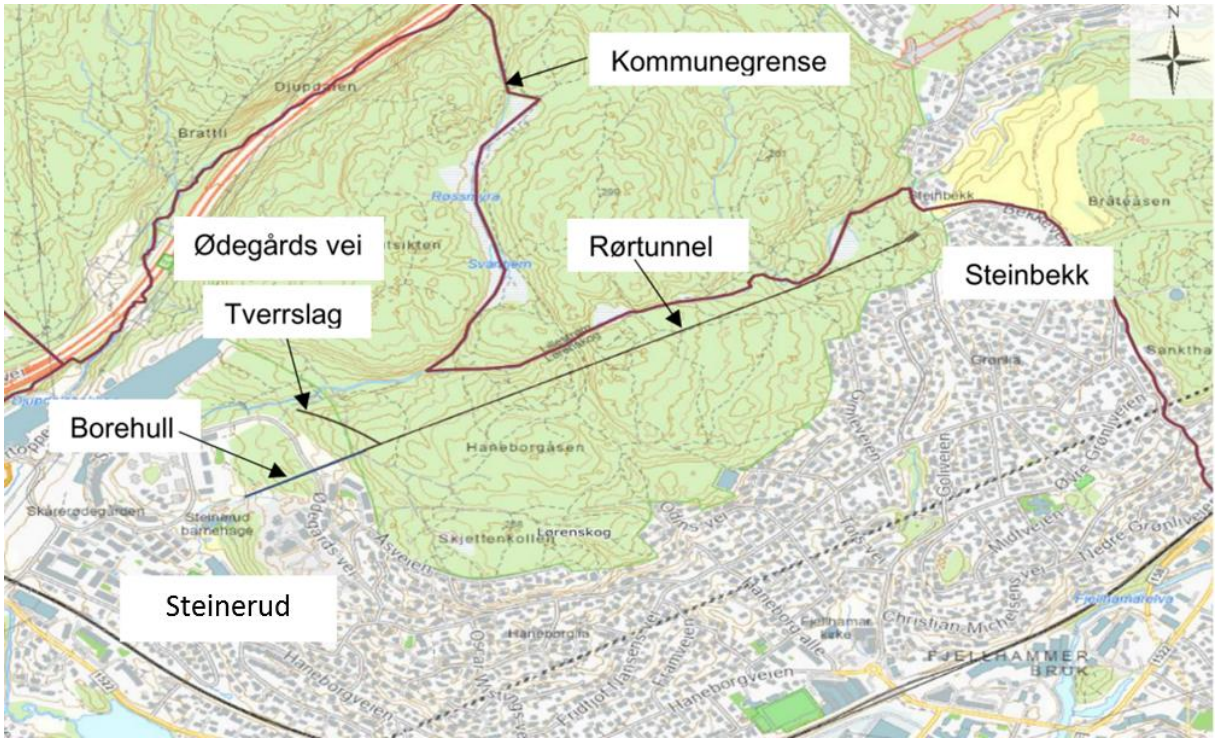

Figur 1-1 Oversikt over trase for tunnel med vannledning. (Kilde: Sweco)

Tunnelen skal drives konvensjonelt med boring og sprengning og drives ensidig fra Ødegårds vei. Fra Ødegårds vei starter tunnelen med et tverrslag (sidetunnel). Tverrslaget er ca. 200 meter langt og har et tverrsnitt ca. 25 m2 (5x5 m). Fra tverrslaget går hovedtunnelen til Steinbekk. Hovedtunnelen er ca. 1,4 km lang og har et tverrsnitt på ca. 15 m2 (4x4 m). Fra tunnelåpningen på Steinbekk vil ledningen legges i grøft ca. 120 meter til påkobling i ventilhuset langs Bekkeveien.

I krysset mellom tverrslaget og hovedtunnelen vil vannledningen gå i et boret hull i retning Steinerud og komme ut nord for parkeringsplassen til Steinerud barnehage og kobles til eksisterende ledning. Boret lengde blir ca. 265 meter med en diameter på ca. Ø1060 mm.

1.2 Om anleggseier

Nedre Romerike Vann- og Avløpsselskap IKS (NRV og NRA) er en interkommunal virksomhet som leverer tjenester knyttet til vann- og avløpshåndtering for beboere og bedrifter regionen. Selskapet ble etablert i 1971 av kommunene Fet, Sørum, Nittedal, Lørenskog, Rælingen og Skedsmo, for å sikre en effektiv og bærekraftig forvaltning av vannressurser og avløpssystemer.

NRV (Nedre Romerike Vannverk IKS) fokuserer primært på vannforsyning. Det sørger for rent drikkevann av høy kvalitet til innbyggerne, med forsyning fra flere vannkilder. Selskapet er involvert i kontinuerlig oppdatering og vedlikehold av infrastrukturen for å møte både dagens og framtidige behov. Vannledningen gjennom Haneborgåsen er en del av dette arbeidet, og vil gi en økt forsyningssikkerhet.

Tabell 1-1 Opplysninger anleggseier

Konsesjonær	**Lørenskog kommune**		
	Kontaktperson: **David Saxegård**	Tlf: **481 46 385**	Epost: **David.Saxegaard@nrva.no**
	Adresse: Postboks 26, **N-2011 Strømmen**		
	Organisasjonsnummer: **892 110 972**		
Informasjon om anlegget	Konsesjon: Søknad Reg# **5774** Saks# **2013 01429**		
	Anleggets navn: **Haneborgåsen VL**		
	Lokalisering: **Haneborgåsen, Lørenskog, Nedre Romeriket, Akershus**		
Kontaktinformasjon byggefase	Kontaktperson miljø/landskap:Silje Tinderholt	Tlf: 888 88 000	Epost: silje.tinderholt@skanska.no
	Prosjektleder - byggefasen: TrineUlriksen Lunde	Tlf: --- -- ---	Epost: TrineUlriksen.Lunde@nrva.no
	Fagkompetanse miljø- og landskap: Silje Tinderholt	Tlf: 888 88 000	Epost: silje.tinderholt@skanska.no

1.3 Kort om tiltaksområdet

Haneborgåsen ligger øst for Oslo, delvis i Lørenskog kommune og delvis i Lillestrøm kommune. Åsdraget strekker seg fra Skillebekk i nord til Fjellhamar i sør. Mot øst ligger Hellerudsletta og mot vest ligger Stovner – Tangerud. Sørlige del av åsdraget skjæres av Djupdalen, som E6 går gjennom. Det aktuelle anleggsområdet ligger sør for E-6 / Djupdalen.

Geologien gir et landskap som i dette området er variert og mye kupert. Høyeste punkt ligger på 299 m.o.h. Åsdraget er preget av lavtliggende småkupert terreng med flere vann og tjern beliggende typisk 180-200 m.o.h. Hydrologisk er de dannet av landhevingen og henger landskapsmessig tett sammen med barskogsområder og åpne myrer.

Haneborgåsen er en del av Østmarka, og er i stor grad vernet av en formell «markagrense». Innenfor området finnes det flere gravrøyser 2500-3000 år gamle. DNT har en merket rundløype gjennom området, og området er mye brukt nær-turområde.

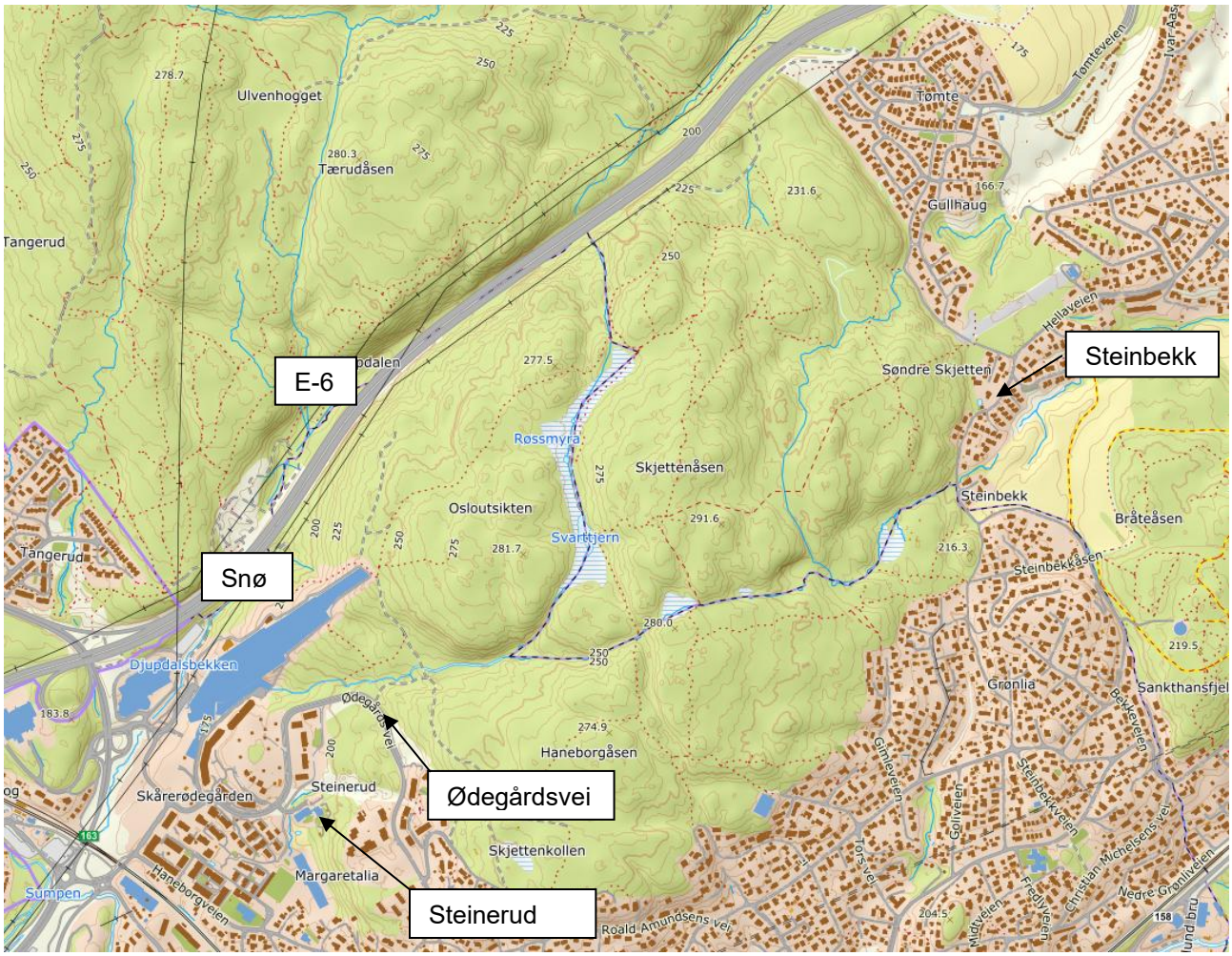

Figur 1-2 Oversiktskart. (Kilde: www.norgeskart.no)

1.4 Lokalisering

Anleggsområdet ligger i Lørenskog kommune, ved Haneborgåsen. Portalområdene og riggområdene ligger ved vest ved Ødegårds vei og i øst ved Stenbekk.

1.5 Fremdriftsplan

Endelig fremdriftsplan er ikke utarbeidet. Pågående prosess.

1.6 Lokal orientering/Nabovarsling

Dialog med grunneiere og berørte parter er satt i gang. Formell planprosess mot planmyndigheter og øvrige myndighetsorganer pågår.

2 Beskrivelse av anlegget (tiltaket).

2.1 Oversikt over tiltak

Det skal etableres en vannledningstunnel mellom Ødegårds vei og Steinbekk. Det vil derfor komme permanente portalområder på begge stedene. Portalområdene vil bli moderate i form og størrelse når anlegget er ferdig utført og går over til driftsfasen. Driftstilkomsten til anlegget med tilhørende terrengskjæring vil være den mest vesentlige endringen fra dagens situasjon. Området skal for øvrig settes i stand, og tilbakeføres til en funksjon og naturtilstand lik dagens situasjon.

2.2 Veier

Se egen plan for anleggstrafikk. Eksisterende lokale veger kommer til å bli berørt av anleggsvirksomheten.

Anleggsområdene vil ligge tett på eksisterende veier, så det vil ikke være behov for større anleggsveger, bare kortere vegstumper. Det mest kritiske behovet er en god og sikker avkjørsel fra Ødegårds veien til anleggsområdene der. Entreprenør vil lage en skilt- og sperreplan for området. En eventuell midlertidig lysregulering av avkjørselen vil bli vurdert.

2.3 Rigg

Det kommer til å bli etablert riggplasser både ved Ødegårds vei, Steinerud og Steinbekk. (Se riggplan). Riggplassene vil bli etablert på arealer som allerede har en viss grad av opparbeiding. Ved endt anleggsfase kommer de berørte arealene til å bli tilbakeført til lik eller bedre stand enn det de har i dag. Terrenget ved de berørte områdene vil ikke bli vesentlig endret som en følge av riggplassene.

2.4 Massedeponi/masseuttak

Tunnellmassene er et eget tema, og behandles ikke videre i dette dokumentet.

Eksisterende løsmasser ved Ødegårds vei, Steinerud og Steinbekk som blir berørt av anlegget vil bli håndtert og lagret på stedet, i den grad det er hensiktsmessig.

Mindre volum av masser vil bli flyttet på internt på anlegget i forbindelse med anleggsarbeidene. Disse massene vil bli brukt på stedet for å opparbeide terreng etter plan.

Terrenget er skrint og eksisterende vekstjordlag er tynt. Det som finnes av vekstjord har stor verdi, og kommer til å bli tatt vare på. Dette for at den skal bevare sin biologiske verdi, og slik kan benyttes til istandsetting av berørte områder etter endt anleggsfase.

Det vil bli satt av areal i kantene av riggområdene til mellomlagring av lokale vekstjordmasser. Disse vil bli lagt i ranker med maksimal høyde på 60 cm, og tiltak for å holde massene ugressfrie gjennom lagringsfasen vil bli gjennomført.

2.5 Mål for massehåndtering og arrondering

Det vil for dette prosjektet være et mål at man tilnærmet holder massebalanse ved portal og riggområdene. Eksisterende jordressurser skal beholdes ved anleggsområdet, og vil bli tilbakeført som en del av de avsluttende arbeidene. Ved behov for supplerende masser skal de være av lik karakter som eksisterende masser. Man skal også forsikre seg om at uønskede arter ikke følger med nye masser til områdene.

Utformingen av nytt terreng på anleggsområdene er planlagt å gjenspeile det nærliggende eksisterende terrenget. Det skal gjøres i den grad, at også de nye terrengformene ved portalområdene, etter noe tid, vil fremstå som opprinnelige.

2.6 Mål for istandsetting

Berørte arealer skal revegeteres etter endt anleggsfase, i den hensikt å reetablere bunn-, felt-, busk- og tresjikt, likt eller bedre enn det som finnes i området i dag. Tidsperspektivene for sjiktene vil naturlig nok være ulike, men arbeide som gjøres i etableringsfasen skal legge grunnlaget for en god og naturlig utvikling. Slik vil områdene over tid bli lik det man finner i de mer uberørte områdene ved Haneborgåsen.

Ferdig etablert vegetasjon skal være preget av blåbærlyng og furuskog, med innslag av de øvrige artene som naturlig finnes i dette området. For å oppnå dette skal eksisterende vekstjordlag, med røtter og frømateriale fra bunn- og feltsjiktet, tas vare på og gjenbrukes på stedet. Pioner-arter og uønskede arter, som naturlig får en oppblomstring ved anleggsarbeider, skal aktivt bekjempes og fjernes.

Den standard som skal legges til grunn for istandsettingen er at arealene skal fremstå som en naturlig og sammenhengende del av eksisterende markaområde. Dette innebærer blant annet turstier, lyngvegetasjon og en veksling mellom åpne glenner og tettere furuskog. Området skal ikke trenge særskilt skjøtsel, men man må påregne at oppslag av pionerarter og tette busksjikt må holdes nede i en tidlig fase. All vegetasjon skal ha lokal opprinnelse.

2.7 Miljøhensyn

Entreprenør vil for anleggsfasen utarbeide en miljøplan som ivaretar det ytre miljøet (YM), samt en plan for Sikkerhet, Helse og Arbeidsmiljø (SHA).

Det skal sikres at alt avfall fra anleggsvirksomheten samles opp, lagres forsvarlig og i sin helhet føres ut av området og leveres til godkjent mottak. Dette gjelder spesielt for vegetativt avfall fra uønskede arter.

Det vil bli lagret og benyttet petroliumsprodukter innen anleggsområdet. Det skal sikres at forurensning fra slike produkter til vann og miljø ikke forekommer, og man skal ha en plan for håndtering av eventuelle uhell. Ferdig etablerte vegetasjonsdekker skal være helt fri for rester av slike produkter.

3 Forhold rundt anlegget

3.1 Naturfare

Graden av naturfare er lav i dette området. Området er ikke rasutsatt og det er lav sannsynlighet for skred og vinter-relaterte hendelser. Skog og lyngbrann kan forekomme i området. Entreprenør vil måtte ha en beredskapsplan for å forebygge skogbrann, og eventuelt kunne håndtere skogbrann hvis det skulle oppstå. Flom og flomrelaterte hendelser er ikke sannsynlig for dette tiltaksområdet. Hendelser med ekstreme nedbørsmengder kan unntaksvis forekomme (Hans-lignende forhold). De berørte områdene har god tåleevne for slike hendelser.

3.2 Klimatilpasning

Datagrunnlaget for dette nedbørsfeltet er begrenset, men er tilstrekkelig til at man kan forvente få og små endringer. Endringer i klima er behandlet i NVEs rapport ‹‹Klimaendringer og framtidige flommer i Norge›› (2016). En forventet klimaendring for dette området er at perioder med tørke kan bli lengre, og inntreffe hyppigere. Eksisterende vegetasjon bærer preg av å være tørkesvak (skrint jordsmonn) og være utsatt for tørkeskader (døde/døende trær). For tiltaksområdet vil det derfor være en riktig klimatilpasning å øke landskapets evne til å magasinere nedbør.

4 Vedlegg

4.1 Landskapsplan

Vedlagt landskapsplan viser inngrepsgrenser og detaljer for arealbruk. Det skal ikke forekomme anleggsaktivitet utenfor angitt areal.

- HVBL_LARK_TGN_O001_Ødegårdsvei_O
- HVBL_LARK_TGN_O002_Steinbekk_O
- HVBL_LARK_TGN_O003_Steinerud_O

4.2 Riggplan

Vedlagt riggplan viser plan for bruk av arealer til rigg og drift i anleggsfasen. Det skal ikke forekomme anleggsaktivitet utenfor angitt areal.

- HVBL_LARK_TGN_Y001_Ødegårdsvei_Y
- HVBL_LARK_TGN_Y002_Steinbekk_Y
- HVBL_LARK_TGN_Y003_Steinerud_Y